

Дерева

КУПИТИ

«Дерева» Персіваля Еверетта — це блискуче поєднання чорного гумору, динамічного детективу й історичної драми. Йдеться про розслідування кількох жорстоких убивств у містечку Мані штату Міссісіпі. І в кожному із цих злочинів присутні двоє мерців — жорстоко понівечений білий чоловік і темношкірий, схожий на Еммета Тілла, підлітка, якого багато років тому було піддано суду Лінча через брехливе звинувачення. Місцева поліція не розуміє, що відбувається, тому двоє спеціальних детективів з Бюро розслідувань штату Міссісіпі прибувають до цього просякненого расизмом містечка й починають власне слідство. З'яв-ляється все більше тіл, деякі з них зникають просто з поліцейного моргу й виникають в інших місцях убивств, і вся ця фантазмагорія виявляється пов'язаною з досить прихованою частиною американської історії: систематичним геноцидом темношкірих через лінчування протягом останнього століття.

Місто Мані, штат Міссісіпі, має саме такий вигляд, як звучить. Назване завдяки південній схильності до іронії і супутньої традиції неуктва, це місто навіює легкий смуток, засвідчуючи невігластво, яке необхідно чітко усвідомлювати, оскільки воно є і нікуди не поділося.

На виїзді з Мані розкинулося умовне «передмістя», яке можна навіть уважати окремим районом: доволі велике скупчення двоповерхових ранчо, облицьованих вініловими фасадними панелями, і вузьких прямокутних будиночків, що неофіційно зветься «Смол Чендж». На одному із задніх дворів, порослих зів'ялою травою, навколо облізлого порожнього басейну, прикрашеного вицвілими зображеннями русалок, відбувалося скромне сімейне зібрання. Про свято чи якусь особливу нагоду не йшлося — звичайне зібрання, і по всьому.

То був дім Віта Браянта та його дружини Шарлін. Віт завжди, безперервно метався від однієї роботи до іншої, немовби зависаючи в повітрі між різними роботами.

Шарлін ніколи не проминала нагоди зауважити, що слово «між» зазвичай передбачає наявність двох кінців, двох варіантів або двох місць призначення, а Віт за все своє життя мав одну-єдину пристойну роботу, тож не міг перебувати «між» чимось і чимось. Сама Шарлін працювала реєстраторкою в компанії «Обмін Тракторів Мані Власник Дж. Едгар Прайс» (офіційна ділова назва, що писалася без жодної коми), яка займалася продажами і наданням послуг, хоча це підприємство не обміняло багато тракторів і навіть не відремонтувало помітну їхню кількість. Місто Мані та його околиці переживали важкі часи. Шарлін завше носила жовтий спортивний топ того ж кольору, що і її фарбоване пишне волосся; вона одягалася так, бо знала — це сердить Віта. Віт випивав незліченні бляшанки пива «Фальстаф» і викурював незліченну кількість сигарет «Вірджинія Слімс», називав себе феміністом і часто казав дітям, що пиво потрібне йому, щоби його великий живіт залишався належним чином здутим, а сигарети необхідні для поліпшення травлення.

Виходячи надвір, мати Віта — Бабуня Керолін, або Бабуня К., — пересувалася на одному з електровізків із широкими шинами на кшталт тих, що продаються в «Семс Клаб»!. Узагалі-то йшлося не просто про подібність із пристроями із «Семс Клаб» — насправді цей візок був назавжди позичений в одній із крамниць тієї мережі, розташованій у Грінвуді. Він був червоний, на ньому залишалися вицвілі білі літери «ем Кла». Потужний електродвигун повсякчас видавав оглушливе гудіння, внаслідок чого розмова зі старою перетворювалася на справжнє випробування. Бабуня К. постійно мала дещо засмучений вигляд.

А чому б їй не сумувати? Віт був її сином. Шарлін ненавиділа її майже так само сильно, як Віта, хоча ніколи не показувала цього, адже йшлося про стару жінку, а на Півдні шанують старших. Її четверо онуків, від трьох до десяти років, не були схожими один на одного, проте могли належати лише до цієї родини. Вони називали свого батька на ім'я, а матері дали прізвисько «крикли-ва сексі-мама» через те, що вона глупої ночі користувалася рацією під час розмов із далеkobійниками, коли всі спали, а зрідка вдень, готуючи їжу.

Її балаканина по рації дратувала Віта почасти тому, що нагадувала йому про його єдину роботу: колись він перевозив фрукти й овочі для мережі супермаркетів «Пігі-Вігі». Він утратив цю роботу, коли заснув за кермом і його вантажівка з'їхала з мосту. Але не цілком — упродовж багатьох годин кабіна висіла над річкою Мала Таллагачі, аж поки Віта не врятували.

Його зняли з вантажівки екскаватором, який пригнали з округу Лефлор. Віт міг би уникнути звільнення, якби вантажівка не застрягла, а відразу, остаточно й безнадійно рухнула з мосту, стрімко занурившись у багнисту річку. Так склалося, що репортери мали вдосталь часу, аби роздмухати цю історію і показати її на CNN, Fox News та YouTube. Сюжет повторювався кожні дванадцять хвилин і став вірусним. Убивчо смішним вийшов такий кадр: сорок бляшанок пива «Фальстаф» викотилися з кабіни і полетіли в потік, що вирував унизу.

Утім, усе було би не так погано, якби Віт не стискав одну бляшанку в здоровезному кулаку, коли виїждився на ківш екскаватора. На сімейному

зібранні також був присутній молодший син брата Бабуні К.— Джуніор Джуніор. Його батько, Дж. В. Майлам, звався Джуніор, тож син став Джуніором Джуніором. Так, його звали Джуніор Джуніор, а не Дж. Джуніор, або Джуніор Дж. І навіть не Дж. Дж. Його батько, якого називали «просто Джуніор» після народження сина, помер від «раку», як це визначила Бабуня К., десять років тому. Він пішов із життя за місяць після Роя, її чоловіка і батька Віта. Вона вважала значущим той факт, що вони померли від однієї хвороби.

— Бабуню К., тобі не жарко в цьому смішному капелюсі? — прокричала Шарлін, намагаючись перекрити гудіння двигуна.

— Що ти кажеш?

— Я кажу, що цей капелюх не містить у собі ні соломинки. Він радше нагадує вініловий чохол або щось подібне. І на ньому немає жодних дірочок, що пропускають повітря.

— Що?

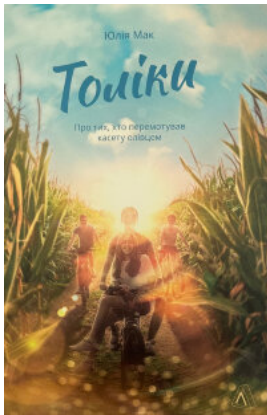
— Вона не чує тебе, сексі-мамо, — мовила її десятилітня донька.— Вона взагалі нічого не чує. Глуха як пень.

— Чорт забирай, Лулабель! Я знаю, що вона глуха. Але ніхто не зможе сказати, що я не попереджала її, коли вона помре від сонячного удару.— Шарлін знову позирнула на Бабуню К.— А ця штуковина, у яку вона загорнулася, теж гріє... І тобі стає ще спекотніше! — раптом заволала вона звертаючись до старої. — Як ти досі жива, хотіла би я знати!

— Дай моїй мамі спокій, — утрутився Віт, криво усміхаючись. Невідомо, чи то була усмішка. Його рот повсякчас був перекошений у дивній гримасі. Багато хто вважав, що кілька місяців тому він пережив мікро-інсульт, коли їв реберця-барбекю.

— Вона знову натягнула той сміхотворний теплий капелюх, — відповіла Шарлін. — Їй стане зле.

Рекомендована література

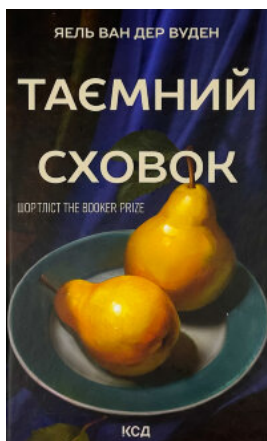
Толіки. Про тих, хто
перемотував касету
олівцем

Половина жовтого
сонця

Вище неба. Місто
вітрів. Книга 1

Таємний сховок

Вілла у Сан-Фурсиско

Сад супроти часу

Перейти до категорії
Проза

КУПИТИ